

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка
Кафедра педагогіки, дошкільної та початкової освіти

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
освітньо-професійна програма Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Кременець 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Технології виховної роботи» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Кременець. 2022. 16 с.

Розробник: Кравець Л.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки, дошкільної та початкової освіти.

Протокол № 1 від 01 вересня 2022 року.

Завідувач кафедри педагогіки,

дошкільної та початкової освіти

Т. Фасолько

1. Вступ

Курс «Технології виховної роботи» посідає важливе місце в загальній структурно-логічній схемі підготовки бакалавра. Він належить до циклу гуманітарних дисциплін, пов'язаних з вивченням психолого-педагогічних особливостей формування особистості майбутнього педагога. Дисципліна «Технології виховної роботи» є одним із актуальних курсів даного циклу, який розвиває у здобувачів вищої освіти розуміння закономірностей педагогічних виховних явищ, ознайомлює із основними положеннями, методами організації виховної роботи, формує практичні вміння застосовувати набуті знання в освітньому процесі. Освітній компонент «Технології виховної роботи» допоможе оволодіти такими компетентностями і світоглядом на основі загальнолюдських і національних цінностей, а також розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, необхідних для успішної самореалізації та продовження навчання.

Ключові слова: виховання, методи та форми виховання, процес виховання, вчитель, класний керівник нової української школи, компетентності та компетенції, нова парадигма виховання, засади сучасного виховання, цілісний виховний простір, духовно моральні цінності, пріоритети у вихованні компетентної особистості.

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна	
Модулів – 3	Спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)		
Змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Курс:	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		Семестр	
		4-й	4-й
		Лекції	
		16 год.	2 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		54 год.	82 год.
		Вид контролю: залік	
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

- для денної форми навчання – 40% – 60%;
- для заочної форми навчання – 9% – 91%

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: полягає в опануванні здобувачами вищої освіти сучасними теоретичними знаннями і практичними вміннями про принципи, форми, методи й засоби виховання, ознайомленні з різними напрямками виховання та технологією їх реалізації в освітньому процесі, оволодінні вміннями організації й здійснення виховної роботи в закладі загальної середньої освіти, закладах позашкільної освіти, тимчасових дитячо-юнацьких осередках.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Технології виховної роботи» є: розвиток у майбутніх учителів педагогічного мислення, здатності до аналітичного осмислення педагогічної дійсності, навчання їх творчих підходів до розв'язання нестандартних педагогічних ситуацій, вміння приймати найбільш вдалі рішення у відповідності до педагогічних закономірностей, принципів виховання.

Вивчення курсу «Технології виховної роботи» спрямоване на формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей та результатів навчання:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується комплексністю і невизначеністю умов та вимог

Загальні компетентності:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні, діяти на основі етичних правил та академічної доброчесності.

ЗК10. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.

ЗК12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність усвідомлювати соціальне значення педагогічної професії та дотримуватися принципів професійної етики вчителя біології та основ здоров'я.

ФК2. Здатність проектувати і провадити освітній процес із врахуванням сучасного розвитку суспільства та особистісної характеристики учня.

ФК3. Здатність оперувати категоріально-поняттєвим апаратом сучасної психології та педагогіки.

ФК4. Здатність до критичного аналізу власної педагогічної діяльності, особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку.

ФК5. Здатність проявляти креативність у розробці навчально-методичних матеріалів та здійсненні педагогічних досліджень.

ФК10. Здатність демонструвати знання загальнометодологічного характеру, методики навчання біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти.

ФК11. Здатність діагностувати і оцінювати рівень розвитку, досягнення й освітні потреби учнів.

ФК12. Здатність формувати компетентнісний потенціал навчальних предметів «Біологія» та «Основи здоров'я».

ФК13. Здатність керуватися у професійно-педагогічній діяльності міжнародними та вітчизняними нормативно-правовими документами.

ФК14. Здатність трансформувати і впроваджувати прогресивний педагогічний досвід у власній професійній діяльності.

ФК15. Здатність ефективно комунікувати, формувати сприятливий соціально-психологічний клімат у спільноті педагогічного колективу і класу, формувати команду, мотивувати інших до досягнення поставлених цілей.

Програмні результати:

РН1. Осмислювати соціальну значущість педагогічної професії, підвищувати особистісний і професійний розвиток, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності, застосовувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних практичних задач.

РН2. Вміти використовувати різноманітні ресурси для пошуку потрібної інформації, критично аналізувати й опрацьовувати інформацію з метою використання її у сфері професійної діяльності із дотриманням принципів академічної доброчесності.

РН5. Демонструвати концептуальні знання з історії, основ філософії, педагогіки, психології, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості та використовувати їх у професійній і соціальній діяльності.

РН6. Знати загальну структуру педагогічної та освітньої діяльності; розуміти психологічні механізми та закономірності, які лежать в основі виховання особистості, характеризувати психологічні особливості педагогічного спілкування та функціонування педагогічного колективу.

РН7. Уміти встановлювати комунікативний контакт із учнями із врахуванням їх індивідуальних особливостей та збереження належного рівня психічного здоров'я усіх учасників освітнього процесу.

РН15. Вміти здійснювати об'єктивну діагностику навчальних досягнень, контроль й оцінювання результатів навчальної діяльності учнів.

РН16. Вміти організовувати та забезпечувати діяльність учнів на уроках та в позаурочний час із дотриманням правил і рекомендацій щодо здоров'язбереження.

РН17. Уміти використовувати основні нормативні документи в галузі освіти для здійснення професійної діяльності.

РН18. Уміти організувати роботу у позашкільних закладах учнівської молоді, літніх дитячих оздоровчих таборів.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Виховна робота в закладах загальної середньої освіти

Тема 1. Організація виховної роботи в закладах загальної середньої освіти

Сучасні виклики виховання. Засади сучасного виховання. Наукові підходи до сучасного виховання. Базові моральні цінності сучасного виховання. Основні принципи виховання духовно-моральних цінностей. Основні конструкти виховного середовища закладу загальної середньої освіти та виховного простору сучасного учня. Необхідність формування критичного, креативного і піклувального мислення в учнів. Основні форми і методи організації виховного процесу. Пріоритети у вихованні компетентної особистості.

Тема 2. Виховання учнівського колективу

Структура й принципи функціонування колективу. Виховний вплив колективу. Шляхи виховної взаємодії класного керівника з учнівським колективом. Визначення провідних ознак учнівського колективу. Шляхи згуртування колективу. Формування ціннісного ставлення і суджень у школярів, вмінь вибудовувати доброзичливі й толерантні стосунки із учасниками освітнього процесу. Діяльність органів учнівського самоврядування з метою формування та розвитку громадянських, управлінських і соціальних компетентностей учнів, пов'язаних з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту, здорового способу життя тощо.

Тема 3. Організація діяльності класного керівника

Базові якості педагога-класного керівника як суб'єкта і організатора виховного процесу: професіоналізм, інформативна грамотність, широкий кругозір, педагогічна творчість, відкритість до нового, володіння інтерактивними методами, мобільність, комунікативність, критичне мислення, емоційна врівноваженість, особистісна гнучкість, здатність до самоаналізу та самоконтролю.

Зміст роботи класного керівника. Функції класного керівника нової української школи. Планування й здійснення класним керівником виховної роботи. Роль класного керівника в згуртуванні й вихованні учнівського колективу. Шляхи ефективної взаємодії класного керівника з учнівським колективом. Співпраця класного керівника з родинами учнів.

Тема 4. Виховна робота з учнями середнього шкільного віку

Психологічні особливості дітей підліткового віку. Специфіка підліткового віку як передумова виховної роботи з учнями 5-9 класів. Форми й методи виховної роботи в базових середніх класах. Шляхи формування особистісних якостей підлітків у позакласній роботі. Завдання виховної роботи з підлітками. Формування гуманістичного світогляду в учнів 5-9 класів. Технологія підготовки колективних творчих справ (КТС). Формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії.

Тема 5. Виховна робота зі старшокласниками

Психологічні особливості старшокласників і завдання виховної роботи в 10-11 класах. Особливості педагогічного спілкування й виховної роботи зі старшокласниками. Провідні завдання виховання старшокласників. Формування культури свободи та самодисципліни, відповідальності за своє життя, сміливості та реалізації творчого потенціалу як невід'ємних складників становлення особистості. Профорієнтаційна робота серед школярів.

Змістовий модуль 2. Здійснення виховної роботи в закладах освіти та соціальних інститутах

Тема 6. Взаємодія школи, сім'ї і громадськості у вихованні молодого покоління

Педагогічна культура батьків як передумова сімейного виховання. Форми й засоби підвищення педагогічної культури батьків. Педагогіка партнерства, як форма взаємодії між учнем, учителем і батьками.

Роль громадських організацій у вихованні учнівської молоді. Шляхи залучення громадськості в процес виховання. Громадська діяльність учнів як чинник формування особистості.

Тема 7. Виховна діяльність в закладах позашкільної освіти та в групі продовженого дня в ЗЗСО

Історія становлення позашкільних організацій в Україні. Різновиди дитячих та юнацьких організацій. Провідні принципи функціонування закладів позашкільної освіти. Характеристика системи позашкільної освіти сучасної України. Форми виховної роботи в закладах позашкільної освіти. Роль педагога у функціонуванні дитячого гуртка. Виховна діяльність як важливий компонент освітнього процесу групи продовженого дня.

Тема 8. Специфіка виховної роботи в тимчасових дитячих та молодіжних об'єднаннях літніх оздоровчих таборів

Форми організованого дозвілля під час канікул. Планування виховної роботи в оздоровчих таборах. Провідні завдання, принципи організації й різновиди виховних заходів у літньому оздоровчому таборі. Формування громадянської культури, навичок здорового способу життя, дбайливого ставлення до довкілля в таборі з денним перебуванням дітей.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	У тому числі				усього	У тому числі			
		Л	П	Лаб.	С.р.		Л	П	Лаб.	С.р.
Змістовий модуль 1.										
Тема 1.	10	2	2		6	14	2	2		10
Тема 2.	10	2	2		6	10				10
Тема 3.	10	2	2		6	10				10
Тема 4.	15	2	4		9	13		2		11
Тема 5.	15	2	4		9	13		2		11
Разом за змістовим модулем 1	60	10	14		36	60	2	6		52
Змістовий модуль 2.										
Тема 6.	10	2	2		6	10				10
Тема 7.	10	2	2		6	10				10
Тема 8.	10	2	2		6	10				10
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6		18	30				30
Усього	90	16	20		54	90	2	6		82

6. Теми практично-семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Організація виховної роботи в закладах загальної середньої освіти.	2	2
2.	Виховання учнівського колективу.	2	
3.	Організація діяльності класного керівника.	2	
4.	Виховна робота з учнями середнього шкільного віку.	4	2
5.	Виховна робота зі старшокласниками.	4	2
6.	Взаємодія школи, сім'ї й громадськості у вихованні молодого покоління.	2	
7.	Виховна діяльність закладів позашкільної освіти.	2	
8.	Специфіка виховної роботи в тимчасових дитячих і молодіжних об'єднаннях літніх оздоровчих таборів.	2	
	Всього	20	6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Створити електронну базу документів, що стосуються виховання. Проаналізувати документи.	6	12
2.	Розробити план виховних заходів для згуртування колективу в одному із середніх класів. Запропонувати план виховних заходів для згуртування колективу в одному із старших класів. Розробити схему учнівського самоврядування в закладі загальної середньої освіти.	6	10
3.	Скласти професіограму класного керівника й оцінити за п'ятибальною системою власний рівень сформованості педагогічних компетенцій. Скласти розгорнутий план «Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти».	6	10
4.	Добавити перелік <i>форм і методів</i> виховної роботи з дітьми підліткового віку. Розробити план-конспект виховного заходу для дітей підліткового віку.	9	10
5.	Добавити перелік <i>форм і методів</i> виховної роботи зі старшокласниками. Розробити план-конспект виховного заходу для старшокласників.	9	10
6.	Розробити алгоритм проведення навчально-педагогічної гри: «Бесіда класного керівника з батьками учнів під час відвідування їх удома».	6	10
7.	Підготувати презентації організації виховних справ у закладах позашкільної освіти різного типу (за вибором).	6	10
8.	Розробити план «зустрічі за круглим столом» з метою обговорення актуальних проблем літнього відпочинку учнівської молоді.	6	10
	Разом	54	82

Оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється на практично-семінарських заняттях.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів під час самостійної роботи та на практично-семінарських заняттях

1–2 бали – здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом,

висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

3 бали – знання здобувача вищої освіти є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

4 бали – здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

5 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

8. Індивідуальна робота

Здобувачі вищої освіти повинні вміти організовувати позакласну та позашкільну виховну роботу з використанням різних інтерактивних форм та методів. Вони повинні знати теоретичний матеріал з даного освітнього компоненту, розробити два конспекти виховних заходів (один для учнів конкретного класу, другий загальношкільний) з публічним захистом (зі здобувачами вищої освіти групи або учнями закладу загальної середньої освіти).

Критерії оцінювання ІНДЗ

При розробленні критеріїв оцінки за ІНДЗ береться за основу повнота і правильність виконання завдання, ступінь усвідомлення та розуміння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу проблемного характеру; враховується здатність здобувача вищої освіти диференціювати, інтегрувати та уніфікувати отримані знання, застосовуючи наукову термінологію; уміння здійснювати самостійний пошук та використання додаткового матеріалу для глибокого, логічного та творчого аналізу вивченого; уміння творчо застосовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань тощо.

1 бал – здобувач вищої освіти має початковий рівень знань і не виявляє інтерес до навчального матеріалу; виконує практичне завдання без будь-яких власних висновків та узагальнень;

2 бали – здобувач вищої освіти виявляє первинний інтерес до навчального матеріалу; має фрагментарні навички в роботі з підручником, але самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання; практичне завдання виконує нецікаво;

3 бали – здобувач вищої освіти знає близько половини навчального матеріалу і здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; описує явища, процеси без пояснень їх причин; за допомогою викладача здатен

відтворити їх послідовність, але слабо орієнтується в поняттях; практичне завдання виконує стандартно;

4 бали – студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, але відтворює його з помилками та неточностями; здатен з помилками й неточностями дати визначення основних понять; відповіді на додаткові питання непослідовні та нелогічні; практичне завдання виконує не дуже старанно;

5 балів – здобувач вищої освіти має стійкі навички роботи з текстом підручника; може самостійно оволодіти більшою частиною навчального матеріалу; формулює поняття, наводить приклади, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; практичне завдання виконує без будь-яких власних висновків та узагальнень; здатен за необхідності використовувати наочні матеріали;

6 балів – здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; практичне завдання виконує шаблонно;

7 балів – здобувач вищої освіти самостійно відтворює домінуючу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати набуті знання при розв'язуванні психологічних задач; користується додатковими джерелами; практичне завдання виконує добросовісно;

8 балів – здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал; розуміє основоположні теорії та факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє застосовувати засвоєний матеріал у стандартних ситуаціях; практичне завдання виконує без узагальнень;

9 балів – здобувач вищої освіти уміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних теоретичних положень; самостійно користується додатковими джерелами; свідомо контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; старасться самостійно виконувати практичне завдання;

10 балів – знання здобувача вищої освіти є достатньо повними; він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно описує певні явища з точки зору їх смислового взаємозв'язку; відповідь повна, логічна, обґрунтована; практичне завдання виконує з висновками та без узагальнень; з деякими фрагментарними неточностями;

11 балів – здобувач вищої освіти уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежності між явищами та фактами, розглядати виявлені закономірності, робити самостійні висновки; загалом належною мірою контролює власну учбову діяльність; практичне завдання виконує з висновками та без узагальнень;

12 балів – здобувач вищої освіти володіє глибокими та міцними знаннями, здатен використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; практичне завдання виконує самостійно, не проявляючи творчості.

13 балів – студент самостійно визначає окремі цілі власної учбової діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен прийняти іншу позицію як альтернативну щодо власної; виконує практичне завдання старанно.

14-18 балів – здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; практичне завдання виконує з творчим підходом, власними висновками та узагальненнями.

19-20 балів – здобувач вищої освіти вміє ставити й розв’язувати проблеми, самостійно здобувати та використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; активно розвиває свої обдарування та нахили; вільно висловлює перспективи у відповідній сфері; практичне завдання виконує самостійно, творчо.

9. Методи навчання

Лекції (традиційні, лекції-презентації із застосуванням ІКТ), пояснення, розповідь, відеофільми, семінарські заняття із розв’язуванням творчих та практичних завдань, педагогічних задач, моделювання освітнього процесу або його фрагментів, пізнавальні ігри, вивчення матеріалів передового педагогічного досвіду, реферати, диспут, вправи, ілюстрування, демонстрування, робота з літературою.

10. Методи контролю

Поточні форми контролю: усне опитування, поточне тестування, оцінювання творчих завдань, проєктів, самостійної роботи, ІНДЗ, підсумковий тест.

Підсумковий контроль – залік.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ЗМ 1 (1-5)	ЗМ 2 (6-8)	Підсумковий контроль	ІНДЗ	Всього
35	15	30	20	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
A	90-100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	75-81	Добре
D	67-74	Задовільно
E	60-66	Задовільно
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов’язковим повторним курсом

Критерії оцінювання за національною шкалою

Оцінка А «5» («відмінно») (90–100): здобувач вищої освіти виявляє міцні, глибокі та системні знання навчально-програмованого матеріалу; відповідь здобувач вищої освіти повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення навчального матеріалу; демонструє вміння самостійно знаходити та користуватися джерелами інформації, критично оцінювати окремі нові факти, явища, ідеї, встановлювати причинно-наслідкові та міжпредметні зв’язки, робити аргументовані висновки; користується широким арсеналом засобів доказів власної думки, вирішує складні проблемні завдання; виявляє варіативність мислення і раціональність у виборі способів розв’язання практичних завдань; творчо застосовує професійні вміння і

навички; вміє пов'язати теорію з практикою; володіє культурою викладу інформації, мова здобувач вищої освіти грамотна.

Оцінка В «4» («добре») (82–89): здобувач вищої освіти виявляє міцні, повні, ґрунтовні знання навчально-програмованого матеріалу; демонструє розуміння основоположних теорій і фактів, вміння аналізувати, порівнювати та систематизувати інформацію, встановлювати зв'язок з обраною професією та робити висновки; використовує загальновідомі докази у власній аргументації; вільно застосовує матеріал у стандартних ситуаціях; відповідь здобувач вищої освіти в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована, однак при відповіді та виконанні практичних завдань допускає несуттєві помилки; рівень мовленнєвої культури відповідає загальноприйнятим нормам.

Оцінка С «4» («добре») (75–81): здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, проте його знання недостатньо глибокі та осмислені; відповідь на рівні загальних уявлень про предмет; демонструє деяке порушення логічності й послідовності викладу матеріалу; виявляє вміння частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити певні, але неконкретні й неточні висновки; не вміє пов'язати теоретичні положення з практикою; має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; виявляє невисоку культуру викладу знань.

Оцінка Д «3» («задовільно») (67–74): здобувач вищої освіти фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу; має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; виявляє елементарні знання фактичного матеріалу; викладає матеріал уривчастими реченнями, при відповіді допускає суттєві помилки, які не здатен виправити після коректування запитань; недостатньо володіє розумовими операціями; відсутні уміння і навички у роботі з джерелами інформації; не вміє логічно мислити та викласти свою думку.

Оцінка Е «3» («задовільно») (60–66): має мінімально достатні знання з дисципліни, зі значними помилками; у загальному недостатньо орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не досить впевнено, з суттєвими помилками застосовує знання ув практичних ситуаціях.

Оцінка FХ «2» (35-59) (з можливістю повторного складання): здобувач вищої освіти не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє павичок застосовування знань у практичних ситуаціях; демонструє; не виявляє творчі уміння застосування знань, навичок у навчально-дослідній та практичній діяльності.

Оцінка F «2» («незадовільно») (1–34) (з обов'язковим повторним курсом): не має мінімально достатніх знань з дисципліни; погано або зовсім не орієнтується у теоретичних ключових поняттях змістового модуля, теми; не виявляє навичок застосовування знань у практичних ситуаціях.

12. Методичне забезпечення

Ефективна реалізація програми передбачає:

- державні закони, нормативні документи, концепції національного виховання;
- навчальні програми та методичні рекомендації до них;
- навчальні підручники, навчально-методичні посібники, монографії, періодичні публікації;
- мультимедійні презентації за змістом тем.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник для студентів ВНЗ. 4-ге вид., стереотип. К.: Академвидав, 2012. 615 с.
2. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. 3-ге вид. К.: Ліра-К, 2016. 608 с.
3. Кузьмінський А. І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: підручник для студентів ВНЗ. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання-Прес, 2007. 447 с.
4. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посібник. 5-е вид., випр. і доп. К.: «КДНК», 2007. 615 с.
5. Нова українська школа: поради для вчителя: навч.-метод. посібник / за ред. Н. М. Бібік. К.: Літера ЛТД, 2018. 159 с.
6. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей: Київ, 2018. 40 с.

Допоміжна:

1. Бобир О. В. Етикет учителя: навчально-методичний посібник для ВНЗ. К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. 216 с.
2. Бойправ М. Д. Психологія виховання та самовиховання: навч.-метод. посіб. для студ. пед. спец. вищ. навч. закл. Ніжин, держ. пед. ун-т ім. М. Гоголя. Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2007. 109 с.
3. Будник О. Б. Інклюзивна освіта: навчальний посібник. Івано-Франківськ: ПП Бойчук А. Б., 2015. 152 с.
4. Виховання моральності підростаючого покоління: науково-методичний посібник / К. І. Чорна, В. О. Білоусова, Н. І. Ганнусенко та ін.; за ред. К. І. Чорної; Ін-т пробл. виховання АПН України. К.: Богдана, 2005. 285 с.
5. Гаврилюк Д. В. Кравець Л. М. Виховне середовище в закладах освіти в умовах дистанційного навчання. *Іновації у вищій школі: перспективи розвитку. Збірник матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф. «Іновації у вищій школі: перспективи в освіті і науці»* / за ред. д.пед.н., проф. Бенери В.Є., д.пед.н., Дем'яненко Н.М., д.пед.н., проф. Дороніної Т.О. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2021. Вип. 5. С. 119-121.
6. Галузяк В. М., Холковська І. Л. Діагностичний інструментарій класного керівника. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2013. 200 с.
7. Деякі питання організації виховного процесу у 2021/2022 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/83135/
8. Зязюн І. А. Педагогічна майстерність: підручник. К.: Вища шк., 2004. 422 с.
9. Інклюзивна освіта. Досвід проекту: зб. статей / Канад.-укр. проект «Інклюзивна освіта для дітей з особливими потребами в Україні»; упоряд. Д. М. Мазін, Ю. М. Найда. К.: ТОВ ВД «Плеяди», 2013. 214 с.
10. Іова В. Ю., Красномоєць Л. В. Інноваційні методи виховання: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Мошак, 2006. 174 с.
11. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання: навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. 2-ге вид., доповн. і переробл. [ред. Т. М. Коліна, Л. О. Біда]. К.: Вища шк., 2005. 341с.
12. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.

13. Концепція загальної середньої освіти (12 річна школа). *Початкова школа*. 2002. № 2. С. 1–5; № 2. С. 1–6.
14. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/.
15. Концепція розвитку педагогічної освіти України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/Presentacii/konceptia-rozvitku-pedagogichnoi-osviti.pdf>.
16. Кузьмінський А. І. Педагогіка у запитаннях і відповідях: навч. посібник. К.: Знання, 2006. 311 с.
17. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання: навч. посібник. Харк. держ. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. 2-е вид. випр., доп. Харків: «ОБС», 2002. 236 с.
18. Мазоха Д. С. Педагогіка: навч. посібник для студентів ВНЗ. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 232 с.
19. Медвідь Л. А. Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні: навч. посібник. К.: Вікор, 2003. 335 с.
20. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладах освіти» від 26 лютого 2020 року № 293. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-planu-zahodiv-spryamovanih-na-zapobigannya-ta-protidiyu-bulingu-ckuvannyu-v-zakladah-osviti>
21. Національна стратегія розвитку освіти на період до 2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013?#Text>.
22. Нова українська школа: порадник для вчителя: навч.-метод. посібник / за ред. Н. М. Бібік. К.: Літера ЛТД, 2018. 159 с.
23. Омеляненко В. Л. Настільна книга класного керівника. Х.: Вид. група «Основа», 2007. 328 с.
24. Омеляненко В. Л. Педагогіка: завдання і ситуації: практикум. 2-ге вид., випр. К.: Знання-Прес, 2006. 423 с.
25. Педагогіка: хрестоматія / уклад.: А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. К.: Знання-Прес, 2003. 700 с.
26. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. *Інформ. збірник Міністерства освіти і науки України*. 2000. № 22. С. 3–7.
27. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_5-2290-01#Text
28. Про вищу освіту: закон України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
29. Про загальну середню освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/651-14>.
30. Про освіту: закон України: закон України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 18.08.2020).
31. Про повну загальну середню освіту: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20> (дата звернення: 18.08.2020).
32. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей: К., 2018. 40 с.
33. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 роки. URL: <http://education-ua.org/ru/draft-regulations/319-proekt-kontseptsiya-rozvitku-osviti-ukrajini-na-period-2015-2025-rokiv>
34. Трухін І. О., Шпак О. Т. Основи шкільного виховання: навч. посіб. для студ. пед. навч. закл. К.: ЦУЛ, 2004. 368 с.
35. Холковська І. Л. Методика виховної роботи: практикум. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2016. 207 с.
36. Холковська І. Л. Організація діяльності класного керівника. Вінницький держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця: ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2005. 194 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека ім. В. О. Сухомлинського. URL : http://www.library.edu-ua.net/scientific_information_work/suhomlynskiy/
2. Посилання на популярні педагогічні Інтернет-ресурси. URL: http://sloboda.at.ua/publ/sajti_institutiv_pisljadiplomnoji_pedagogichnoji_osviti/1-1-0-68

3. Збірник наукових праць «Педагогіка 2010». URL : <http://bdpu.org/news/new060410>
4. Сайти для педагогів: новини, публікації, електронні бібліотеки, форуми URL: <http://krok.org.ua/rod-ukr.php>
5. Педагогічні журнали, газети. URL: <http://dir.meta.ua/.../education-news/>
6. Електронний архів журналу «Педагогічний вісник». [URL : <http://nbuv.gov.ua/.../08knapop.htm>
7. Електронні журнали та газети – Портал сучасних педагогічних ресурсів. URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_e-magazines/ (дата звернення 11.08.2019).
8. Електронна онлайн-бібліотекаи. URL: <http://readbookz.com/books/172.html>
9. Електронна бібліотека з практичної педагогіки. URL : <http://freebooks.net.ua/uchebniki/humanitarni/othera/52071-m.drjebbl-i-dzh.stringer-putevoditel-po.html>